

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการทำลุ่มพูดพร้อมในนักเรียนล่าม

นางสาววิมลมาศ มานูวงศ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม (สายการล่าม) ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการทำล่ามพูดพร้อมในนักเรียนล่าม

Error Analysis in Simultaneous Interpretation

of Interpreting Students

วิมลมาศ มานูวงศ์

Wimonmas Manuwong

บทคัดย่อ

ล่ามพูดพร้อมเป็นล่ามที่ทำการแปลอย่างฉับพลันเพื่อถ่ายทอดข้อความจากผู้พูดภายในระยะเวลาที่จำกัด ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ย่อมเกิดข้อผิดพลาดในการแปลได้ และข้อผิดพลาดนี้เป็นปัญหาที่ล่ามต้องเผชิญอยู่บ่อยครั้งงานการศึกษาชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของข้อผิดพลาดและวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในการทำล่ามพูดพร้อมของนักเรียนล่ามเพื่อหาแนวทางที่สามารถเป็นแนวปฏิบัติเพื่อลดข้อผิดพลาดได้โดยเลือกศึกษาจากการแปลภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยผ่านผู้เข้าร่วมการทดลองซึ่งเป็นนักเรียนล่ามที่มีประสบการณ์ราว 2 ปีจำนวน 5 คนด้วยวิธีการบันทึกเทปการแปลของผู้เข้าร่วมการทดลองจากคลิปวิดีโอที่คัดเลือกไว้ และมีการสัมภาษณ์หลังจากให้ผู้เข้าร่วมการทดลองดูคำบันทึกเทปของตน โดยผลการทดลองพบว่าข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเด่นชัดมี 3 ประเภท คือการละข้อความเกิดขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 63.3 ของเนื้อความ และการเพิ่มข้อความเกิดขึ้นในอัตราเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับใจความของผู้พูด ขณะที่การแทนที่ความเกิดขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 24.3 โดยผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นว่าการละข้อความและการเพิ่มข้อความนั้นสามารถนำมาใช้เป็นเทคนิคในบางโอกาสเพื่อให้การแปลดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ขณะที่การแทนที่ความนั้นเป็นข้อผิดพลาดที่ควรหลีกเลี่ยง

คำสำคัญ: 1.ล่ามพูดพร้อม, 2.นักเรียนล่าม, 3.ข้อผิดพลาด, 4.การละข้อความ, 5.การเพิ่มข้อความ, 6.การแทนที่ความ

Abstract

A simultaneous interpreter provides immediate interpretation under limited time and other constraints. This may cause interpretation errors. This article aims to study the types of errors, analyze the cause of errors and propose solutions to decrease errors for interpreting students. The study involves analysis of recorded interpretation from English into Thai by five interpreting students of the Faculty of Arts, Chulalongkorn University who had approximately two years of interpretation experience. The five participants were also interviewed after the recorded interpretation was transcribed and presented to them.

Three types of obvious errors were found, namely omission, addition and substitution. On average, 63.3% of the original material were omitted, 1.8% were added and 24.3% were substituted. The interviews from interpreting students show that omission and addition could be occasionally used as techniques to deliver a smooth and continuous interpretation, whereas substitution should be avoided.

Keywords: 1.Simultaneous interpretation, 2.Interpreting student, 3.Error, 4.Omission, 5.Addition, 6.Substitution

บทนำ

โลกไร้พรมแดนเช่นในปัจจุบันที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารอย่างอย่างไร้ขอบเขตจากทั่วทุกมุมโลก ความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมกลายเป็นอุปสรรคในการแลกเปลี่ยน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงมีอาชีพล่ามทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการสื่อข้อความและวัฒนธรรมระหว่างสองฝ่ายที่มีความเข้าใจตรงกัน สำหรับประเทศไทย อาชีพล่ามมีบทบาทและความสำคัญมากในการติดต่อค้าขายและการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน บทบาทของล่ามในประเทศไทยได้มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะนอกเหนือจากบทบาทในอดีตที่กล่าวมาข้างต้น ล่ามยังเป็นสื่อกลางในการสื่อสารเพื่อพัฒนาในระดับภูมิภาค และระดับโลก ทั้งในแวดวงราชการและธุรกิจอีกด้วย

ล่ามพูดพร้อม (Simultaneous Interpretation) เป็นรูปแบบหนึ่งของการล่ามที่ถ่ายทอดข้อความแบบฉับพลัน โดยมักพบว่ามีการใช้ล่ามพูดพร้อมในการประชุมผู้นำระดับนานาชาติ การประชุมขององค์กรข้ามชาติต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นระหว่างรัฐ หรือ ระหว่างองค์กรธุรกิจ โดยผู้ร่วมงานประชุมมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นต้องมีล่ามทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร โดยการถ่ายทอดอย่างฉับพลันของล่ามพูดพร้อมนั้น จำเป็นต้องมีทักษะที่ได้รับการพัฒนาและสั่งสมประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เสมือนว่าเป็นทักษะที่ 5 ที่พัฒนาเพิ่มเติมจากทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะในการทำล่ามแต่ละครั้งทักษะเหล่านี้จะต้องถูกนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ล่ามเผชิญอยู่ภายใต้เวลาที่จำกัดและเงื่อนไขของการทำล่ามที่แตกต่าง อาทิ ความยากของเนื้อหา คำศัพท์ ความเร็วในการพูดของผู้พูด รวมถึงสำเนียงของผู้พูดเป็นต้นในการทำล่ามพูดพร้อมย่อมเกิดข้อผิดพลาดได้ การที่ล่ามจะได้สังเกตข้อผิดพลาดของตนเองที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ล่ามสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมีผู้ที่มีความสนใจฝึกหัดเป็นล่ามมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในหลายสถาบันการศึกษา รวมถึงคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยที่ได้เปิดหลักสูตรการแปลและการล่าม สาขาวิชาการล่าม แต่ถึงแม้ว่ามีการศึกษาและฝึกอบรมอย่างมีระบบเพื่อให้ได้ล่ามที่มีคุณภาพ ในบางครั้งความผิดพลาดก็ยังคงเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ แนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ก็คือ การสังเกตจุดบกพร่องของตนเพื่อทำความเข้าใจและวิเคราะห์ ซึ่งจะสามารถทำให้ล่ามพัฒนาตนเองได้โดยการใช้แนวปฏิบัติจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) นั่นเอง สำหรับการศึกษานี้ในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับการล่ามนั้น พบว่าเคยมีการศึกษาเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนวิชาล่ามโดยอัลต์แมน (Altman 1994) เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการสอนสำหรับการทำล่ามพูดพร้อม อัลต์แมนได้สรุปเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่พบจากการทำการทดลองได้โดยแบ่งเป็นหัวข้อหลัก คือ การละข้อความ (Omission) การเพิ่มข้อความ (Addition) การแปลไม่ถูกต้องเฉพาะคำ (Inaccurate rendition of individual items) และการแปลไม่ถูกต้องเมื่อแปลข้อความยาว (Inaccurate rendition of longer phrases) อย่างไรก็ตาม งานศึกษาของอัลต์แมนนั้น เป็นเพียงการศึกษานำร่องเท่านั้น ยังไม่มีการสรุปผลถึงแนวทางแก้ไขเพียงแต่พิสูจน์ว่ามีข้อผิดพลาดตามหัวข้อข้างต้นเกิดขึ้นในการทำงานของล่าม โดยยังไม่มีการแจกแจงปริมาณข้อผิดพลาดแต่ละประเภท

ผู้ศึกษาเล็งเห็นว่าหากมีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดผ่านมุมมองของนักเรียนล่ามที่ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง จะเป็นโอกาสในการศึกษาถึงข้อผิดพลาดของตนเอง และได้พิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้ข้อผิดพลาดนั้นเกิดขึ้น ซึ่งสามารถนำไปสู่การหาแนวทางที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีปฏิบัติเมื่อเจออุปสรรคในการทำล่ามครั้งต่อไปได้ เพื่อที่จะให้ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นลดลงและทำให้ล่ามสามารถถ่ายทอดใจความของข้อมูลให้ผู้ฟังได้อย่างครบถ้วน โดยการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทและปริมาณของข้อผิดพลาดที่เกิดจากภายใต้สภาวะการทำล่ามทำแบบพูดพร้อมของนักเรียนล่าม เพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเพื่อหาวิธีที่คาดว่าจะสามารถลดการเกิดข้อผิดพลาดภายใต้สภาวะการทำล่ามพูดพร้อมของนักเรียนล่ามได้

ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำล่ามและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด

ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพูด เป็นเรื่องธรรมชาติ และเป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายทอด ไม่ใช่ความผิดพลาดที่เกิดจากความสามารถของผู้พูด (Celce—Murcia, 1973:198 อ้างถึงใน Bakti, 2009:2) การทำล่ามก็เช่นกันเนื่องจากการทำล่ามพูดพร้อมเป็นการทำงานที่ต้องใช้ทักษะหลายด้านพร้อมๆกันไม่ว่าจะเป็นการฟัง ประมวลผลความคิดและพูดในขณะเดียวกัน โดยปกติแล้วจะต้องมีล่ามอยู่ในตู้ล่ามอย่างน้อย 2 คน เพราะการทำงานของล่ามพูดพร้อมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นไม่ควรเกิน 30 นาทีต่อคน และจากนั้นจะต้องเปลี่ยนให้คู่ล่ามทำต่อ จึงมีความเป็นไปได้ที่ความผิดพลาดในการทำงานของล่ามจะเกิดขึ้นในช่วง 30 นาทีนั้นเพราะการถ่ายทอดข้อความของล่าม เช่น การขาดเนื้อหาหรือรายละเอียดไปการเพิ่มเนื้อความที่ผู้พูดไม่ได้พูด หรือ การถ่ายทอดข้อความจากผู้พูดผิดไปจากเดิม เหล่านี้ล้วนส่งผลให้ข้อความจากผู้ส่งนั้นไปถึงผู้รับได้ไม่ครบถ้วนและผิดเพี้ยนไปนับเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ ถึงแม้จะเป็นล่ามที่มีความสามารถมากก็ตาม ทั้งนี้ เป็นเพราะความสามารถในการประมวลผลของมนุษย์มีขีดจำกัด ในการทำล่าม เราต้องใช้สติ สมาธิอย่างมาก โดยส่วนใหญ่ล่ามจะให้ความสำคัญกับส่วนที่ยาก จนบางครั้งล่ามให้ความสนใจกับงานส่วนที่ง่ายกว่าไม่เพียงพอจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ กล่าวคือเราเลือกใช้ความทรงจำในการจดจำข้อความส่วนที่เราให้ความสำคัญเท่านั้น นับเป็นขีดจำกัดในความทรงจำของมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำล่าม (Seguinot,1989:75 อ้างถึงใน Shlesinger, 2003:2) และเพื่อให้ล่ามมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ล่ามควรจะรู้จักข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นและสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุที่จะนำไปสู่แนวทางการบรรเทาปัญหาได้ โดยในอดีตการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่มีการศึกษาส่วนมากเป็นการศึกษาเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงวิธีการสอนภาษาต่างประเทศ กล่าวคือมักใช้สำหรับผู้ที่เป็นครู ในแง่หนึ่งทางทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดคือส่วนหนึ่งของวิธีในการพิจารณากระบวนการเรียนภาษา โดยการหาวิธีที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้เรียนในภาษาที่สองกับวิธีการสอนของผู้สอนได้ สำหรับในแง่ปฏิบัตินั้นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทำหน้าที่ในการหาแนวทางปรับปรุง เพื่อแก้ไขสิ่งที่นักเรียน หรือผู้สอน ผิดพลาด (Corder, 1981:45) โดยแนวคิดนี้สามารถนำมาปรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการทำล่ามได้ในแง่ของการหาสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดที่จะนำไปสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อลดแนวโน้มที่ล่ามจะแปลผิดได้

ขณะเดียวกัน ฟาลโบ (Falbo, 2003:111 อ้างถึงใน Shlesinger, 2003:6) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดว่าเป็นเครื่องมือในการแบ่งประเภทของสิ่งที่เกิดขึ้นใดๆก็ตามที่ทำให้การแปลนั้นไม่ประสบความสำเร็จ

และส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของการแปลนั้นด้วย ข้อผิดพลาดในการแปลของล่ามอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ การละข้อความ (Omission) การเพิ่มข้อความ (Addition) การแทนที่คำ (Substitution) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การละข้อความ (Omission)

การละข้อความ เป็นรูปแบบหนึ่งของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในการทำล่าม โดยบาร์ริก (Barik, 1971) อธิบายความหมายของการละข้อความว่า คือการที่ข้อความจากผู้พูดขาดหายไปเมื่อมีการแปล ในขณะที่ จิล (Gile, 1995:132 อ้างถึงใน Shlesinger, 2003:7) ระบุว่า การละข้อความว่าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจของล่าม เมื่อล่ามไม่เข้าใจข้อความทั้งหมดได้โดยสมบูรณ์ก็จะเลือกข้ามข้อความนั้นไป และจะพยายามจับใจความสำคัญถัดไป เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในเนื้อหาและการถ่ายทอด อย่างไรก็ตาม ยังมีการกล่าวว่าการละข้อความในล่ามพูดพร้อมนั้น เป็นได้ทั้งข้อผิดพลาด หรือ เทคนิคที่ล่ามจะใช้เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ฟังไม่ทัน หรือฟังไม่เข้าใจ (Setton 1999, อ้างถึงใน Korpala, 2012:1) ซึ่งเป็นอีกมุมมองว่าเป็นเทคนิคในการทำล่าม เพื่อให้การทำล่ามเป็นไปอย่างราบรื่น หากเราต้องเผชิญอุปสรรค ไม่ว่าจะเป็นความไม่เข้าใจในเนื้อหา ความเร็วของผู้พูด ความยากของคำศัพท์ หรือแม้แต่ความเหนื่อยล้าของล่ามเอง โดยมีตัวอย่างแสดงการละข้อความเกิดจากขณะที่ล่ามทำการแปลอยู่ ดังนี้

ผู้พูด: *We call it the Section 34 fiasco. The Section 34 fiasco, a suspicious piece of law. I'm going to say it like it is, a suspicious piece of law was passed at a suspicious time to free some suspects. And it was called, those people are called the Piarco Airport accused. I'm going to have my own lexicon speaking here today*

ผู้แปล: *เราเรียกว่า section 34 fiasco เป็นหายนะที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะปลดปล่อยคนผิด อันที่จริงผม... กว่าครึ่งของประเทศ เรามีแต่คนที่แปลผิดพลาด*

จากตัวอย่าง มีการละข้อความที่กล่าวว่าเป็นข้อกฎหมายที่น่าสงสัย และได้รับการผ่านกฎหมายเพื่อปลดปล่อยผู้ต้องสงสัยในช่วงเวลาที่ไม่ชอบมาพากล ซึ่งผู้ต้องสงสัยเหล่านั้นมีชื่อกล่าวหาคดีสนามบินพิอาร์โค และผู้แปลยังละข้อความที่ผู้พูดกล่าวว่าจะใช้ภาษาการพูดในรูปแบบของตนเองสำหรับการพูดในวันนี้ โดยตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าล่ามไม่สามารถฟังข้อความได้เข้าใจทั้งหมดทำให้เกิดการละข้อความโดยล่ามจะรอใจความถัดไปเพื่อเริ่มการแปลข้อความใหม่

2. การเพิ่มข้อความ (Addition)

การเพิ่มข้อความ คือการแปลของล่ามที่เพิ่มในลักษณะการเน้นข้อความ ใส่รายละเอียด อธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อความมีความสมบูรณ์ ผู้ฟังเห็นภาพหรือเข้าใจได้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังรวมถึงการนำข้อความของผู้พูดในส่วนก่อนหน้านี้อธิบายเพิ่มเติม หรือแปลส่วนที่ล่ามได้ละข้อความไปก่อนหน้านี้เพื่อให้ใจความมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การเพิ่มข้อความไม่นับรวมถึงการพูดซ้ำหรือการเริ่มต้นผิดของล่าม อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้ฟังจะมีความเข้าใจมากขึ้น แต่การเพิ่มข้อความก็เป็นข้อผิดพลาดที่ส่งผลต่อความหมายโดยแท้จริงที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร (Barik, 1971:5)

นอกจากนี้ การเพิ่มข้อความโดยที่ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือใจความสำคัญ สามารถใช้เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งสำหรับล่ามในการซื้อเวลาเพียงเล็กน้อยเพื่อปะติดปะต่อเรื่องราว หรือเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ล่ามเพิ่มเติมถ้อยคำที่ไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว้าวุ่นหรือหงุดหงิดใจ หรือ เป็นข้อความที่ช่วยให้ล่ามแปลได้จบประโยคนั่นเองโดยมีตัวอย่างการเพิ่มข้อความที่ล่ามใช้หลักการอธิบายให้ละเอียดมากยิ่งขึ้นดังเช่นตัวอย่างที่เพิ่มคำว่า “กิจการ” เพื่อให้ฟังเป็นภาษาที่คุ้นเคยมากขึ้น และประโยคไม่ห้วนจนเกินไป

ผู้พูด: *suspicious activity, corrupt activity took place*

ผู้แปล : มีกิจการ กิจกรรมทั้งหลายที่น่าสงสัยที่ทุจริต

3. การแทนที่ความ (Substitution)

การแทนที่ความคือ ข้อมูลที่ถูกนำมาแทนที่โดยล่าม เมื่อล่ามต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ฟังไม่ทันหรือไม่เข้าใจแต่มีความพยายามที่จะแปลออกไปก่อน การแทนที่ความนั้นอาจจะเป็นการแทนที่ด้วยคำเดี่ยวหรือวลี โดยการแทนที่ความบางครั้งก็ไม่บิดเบือนความหมายไปมากนักแต่บางครั้งก็เปลี่ยนความหมายไปจากเดิมทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลและการแทนที่ความในบางครั้งก็เป็นการผสมผสานระหว่างการละข้อความและการเพิ่มข้อความได้เช่นกัน (Barik, 1971:5) นอกจากนี้ยังมีการระบุว่าการแทนที่ความเป็นประเภทหนึ่งของหลักไวยากรณ์โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ รูปแบบแรกคือ การแทนที่คำหนึ่งด้วยอีกคำหนึ่ง รูปแบบที่สองคือ การแทนที่คำด้วยการละคำไว้ (Halliday and Hasan, 1976:88 อ้างถึงใน Niska, 1999:19) โดยมีตัวอย่างการแทนที่ความที่ทำให้ใจความผิดไปน่าจะเกิดจากความเข้าใจผิดของล่าม หรือการที่ล่ามแปลออกไปอย่างรวดเร็วและมีสมาธิกับต้นฉบับในส่วนถัดไปมาก ทำให้ไม่ได้ยินสิ่งที่ตนแปลว่าถูกต้องหรือไม่ ตัวอย่างคือการแปลเดือนจาก “November” เป็นเดือนพฤศจิกายน พิจารณาได้ว่าเนื่องจากพยางค์แรกในความหมายภาษาไทยของ “November” คือเดือนพฤศจิกายนและเดือนพฤศจิกายนนั้นออกเสียง “พริต” เหมือนกัน ทำให้ล่ามแปลผิดและเกิดการแทนที่ความใหม่

ผู้พูด: *I saw in November last year at Wall Street.*

ผู้แปล : สิ่งที่ผมเจอมาเมื่อพฤศจิกายนปีที่แล้ว

โดยการศึกษาในอดีตของบาริก (Barik, 1971:13) มีการทำการทดลองเพื่อหาคำอธิบายข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำล่ามโดยทำการทดลองในคู่ภาษาอังกฤษ-ภาษาฝรั่งเศส โดยมีต้นฉบับ 8 บทความ ผ่านรูปแบบการทดลองทั้งการพูดสด การพูดจากสคริปต์ และการอ่านจากสคริปต์ โดยมีผู้เข้าร่วมการทดลองเป็นล่ามมืออาชีพ และล่ามมือใหม่ ปรากฏผลจากการทดลองวิเคราะห์ข้อผิดพลาด พบว่ามีการละข้อความในล่ามมือใหม่เฉลี่ย 6 ครั้ง ต่อทุก ๆ 100 คำของต้นฉบับ คิดเป็นเฉลี่ยร้อยละ 20-25 ของใจความต้นฉบับ ขณะที่ล่ามมืออาชีพปรากฏข้อผิดพลาดในการละข้อความที่ 2-4 ครั้ง ต่อทุก ๆ 100 คำของต้นฉบับ คิดเป็นเฉลี่ยร้อยละ 5-10 ของใจความต้นฉบับ สำหรับการเพิ่มข้อความนั้น ปรากฏเพียง 2-3 ครั้ง ต่อทุก ๆ 100 คำของต้นฉบับที่ได้รับการแปล โดยล่ามมืออาชีพมีแนวโน้มที่จะเพิ่มข้อความสูงกว่าล่ามมือใหม่ ซึ่งคาดว่าเกิดจากความเชี่ยวชาญในการแปลของล่ามมืออาชีพที่ทำการแปลแบบไม่ตามติดผู้พูดจนเกินไป ทำให้มีช่องว่างและจังหวะที่ล่ามมืออาชีพจะเลือกใช้คำหรือข้อความในการแปลซึ่งเป็นไปได้สูงที่จะเป็นการเพิ่มข้อความโดยไม่จำเป็น สำหรับการแทนที่ความนั้น พบว่าในล่ามมือใหม่มีการแทนที่ความเฉลี่ย 4

ครั้ง ต่อทุก ๆ 100 คำของบทแปล และพบการแทนที่ความในลุ่มมืออาชีพเฉลี่ย 3 ครั้ง ต่อทุก ๆ 100 คำของบทแปล ซึ่งไม่ต่างจากลุ่มมือใหม่ นัก โดยงานวิจัยของบาริกใช้วิธีประเมินข้อผิดพลาดโดยเน้นไปที่คำเป็นหลัก โดยไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ประเด็นของการสื่อใจความจากผู้พูดถึงผู้ฟัง ซึ่งในหลักของการทำลุ่มผู้ศึกษามีความเห็นว่าการประเมินความผิดพลาดจากใจความเป็นสำคัญ

การศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในนักเรียนลุ่มไทย

งานศึกษาชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการทำลุ่มพูดพร้อมของนักเรียนลุ่มเพื่อสะท้อนแนวคิดของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำลุ่มผ่านมุมมองของนักเรียนลุ่มเอง โดยขั้นตอนในการเก็บข้อมูล เก็บจากผู้เข้าร่วมการทดลอง จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นนักเรียนลุ่มในหลักสูตรการแปลและการลุ่ม สาขาวิชาการศึกษา ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การฝึกฝนลุ่มพูดพร้อมอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปี โดยคัดเลือกคลิปหัวข้อเรื่องการคอร์ปชั่นภายใต้สมมติฐานว่านักเรียนลุ่มทุกคนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคอร์ปชั่น โดยคลิปวิดีโอที่ผู้พูดมีความเร็วในการพูดเฉลี่ย 178 คำต่อนาที โดยนักเรียนลุ่มทำลุ่มจากคลิปวิดีโอความยาว 16 นาทีพร้อมการบันทึกเทป จากนั้นทำการถอดเทปตั้งแต่ช่วงนาทีที่ 3-13 ของการบันทึกเทป แล้วนำมาเปรียบเทียบกับต้นฉบับ และนำคำบันทึกจากเทปของแต่ละคนให้นักเรียนลุ่มแต่ละคนดู และทำการสัมภาษณ์นักเรียนลุ่ม จากนั้นจะทำการประเมินความรุนแรงของข้อผิดพลาด โดยใช้หลักเกณฑ์ความครบถ้วนของใจความ กำหนดให้ 1 ประโยค นับเป็น 1 ใจความ โดยข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นหากไม่ทำให้ใจความในประโยคหนึ่งๆเปลี่ยนไป จะไม่นับเป็นข้อผิดพลาดเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับการทดลองของอัลต์แมนโดยได้ผู้เชี่ยวชาญเจ้าของภาษาที่มีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษหลายสิบปีเป็นผู้ให้คำแนะนำในการพิจารณาใจความ โดยตัวอย่าง 1 ประโยคจากข้อความต้นฉบับซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์ปชั่น ที่แสดง 1 ใจความ เช่น

ตัวอย่าง: As I said, even this building we're standing in – that's one of the ironies – this building was part of that series of complexes, what they called the Twin Towers.

คำแปล: อย่างที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไปแล้วนั้นว่าแม้กระทั่งอาคารที่พวกเรากำลังยืนอยู่ เป็นเรื่องน่าขันที่ว่า อาคารนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของความซับซ้อนที่เกิดขึ้น โดยพวกเขาเรียกอาคารนี้ว่าทวิน ทาวเวอร์

ในตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็น 1 ใจความที่จะเสียคือว่าอาคารทวินทาวเวอร์นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของความซับซ้อน หรือการทุจริตคอร์ปชั่น โดยส่วนอื่นเป็นข้อความที่เป็นส่วนเพิ่มที่อธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจมากขึ้น ดังนั้นสำหรับการวิเคราะห์ที่เนงานชิ้นนี้จะนับเป็นเพียง 1 ใจความ

ผลการศึกษาแบ่งตามประเภทของข้อผิดพลาด

การประมวลผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคลิปวิดีโอ หัวข้อเรื่องคอร์ปชั่น ที่มีความเร็วในการพูดเฉลี่ย 178 ต่อ นาทีนั้น ผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นร่วมกันว่า เป็นคลิปที่มีความเร็วอยู่ในเกณฑ์สูง โดยผลการทดลองของเกิฟเวอร์ (Gerver, 1969)อ้างถึงใน Pochhacker, 2004:129-130 พบว่าความเร็วของผู้พูดที่ลุ่มเห็นว่าเหมาะสมอยู่ที่ 100-120 คำต่อนาที แต่คลิปวิดีโอที่ใช้มีผู้พูดมีความเร็วในการพูดสูงกว่าเกณฑ์อยู่มาก ส่งผลต่อการฟังของลุ่มที่ต้องฟังไปพร้อมๆกับการพูด ทำให้ลุ่มฟังไม่ทันประกอบกับสำเนียงของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาด้วยนั้น ทำให้ลุ่มต้องใช้

เวลาในการประมวลผลข้อมูลที่เข้าไปนานยิ่งขึ้นก่อนที่จะถ่ายทอดออกมา โดย 3 ใน 5 ของผู้เข้าร่วมการทดลองมองว่า เนื้อหาและคำศัพท์อยู่เกณฑ์ยาก ขณะที่อีก 2 ใน 5 มองว่า เนื้อหาและคำศัพท์อยู่ในเกณฑ์ยากปานกลางเท่านั้น

1. การละข้อความ

การประมวลผลจากการถอดเทปของผู้เข้าร่วมการทดลองซึ่งต้นฉบับมีใจความทั้งสิ้น 78 ใจความพบว่ามี การละข้อความเกิดขึ้นเมื่อเทียบกับต้นฉบับ โดยขาดใจความสำคัญของข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เข้าร่วมการทดลอง	จำนวนใจความที่ล่ามละ	อัตราร้อยละ
ล่ามคนที่ 1	58	74.3
ล่ามคนที่ 2	40	51.3
ล่ามคนที่ 3	46	58.9
ล่ามคนที่ 4	64	82
ล่ามคนที่ 5	39	50

จากผู้เข้าร่วมการทดลองพบว่า มีอัตราการละข้อความอัตราเฉลี่ยร้อยละ 63.3 ของใจความต้นฉบับ และจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการทดลองผู้เข้าร่วมการทดลองระบุว่า การละข้อความที่เกิดขึ้นนั้นมีประเด็นหลักจากการที่ไม่สามารถฟังผู้พูดได้ทันได้ยินคำศัพท์ไม่ชัดเนื่องจากสำเนียงที่ไม่คุ้นเคย ไม่เข้าใจในเนื้อหาจึงต้องข้ามส่วนที่ไม่เข้าใจไปหรือแปลไม่ออก จึงพยายามจับคำศัพท์/ข้อความที่เข้าใจแล้วค่อยแปล นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมการทดลองยังมีความเห็นร่วมกันว่า การละข้อความเป็นวิธีการที่เหมาะสมภายใต้สถานการณ์นั้น โดยผู้เข้าร่วมการทดลองเลือกที่จะจับใจความถัดไปมากกว่าที่จะพะวงกับส่วนที่แปลไม่ได้ เพื่อให้การแปลยังคงดำเนินอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดว่าการละข้อความนั้นอาจเป็นได้ทั้งข้อผิดพลาดหรือเทคนิคที่ล่ามจะใช้เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่คับขัน (Setton 1999, อ้างถึงใน Korpala, 2012:1) โดยมีตัวอย่างที่ปรากฏในการทดลอง เช่น

ผู้พูด: *What if this is just the first time that the so-and-sos had been caught?*

ผู้แปล: *ถ้านี้เป็นครั้งแรกที่ถูกจับได้ละ จะเป็นยังไง*

ตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ไม่มีการแปลคำว่า “so-and-sos” ซึ่งหมายความว่า “คนกลุ่มนี้” ที่ปรากฏอยู่ในข้อความของผู้พูด หนึ่งในผู้เข้าร่วมการทดลอง ให้สัมภาษณ์ว่า ได้ยินคำศัพท์นี้ไม่ถนัด และไม่มั่นใจว่าเป็นคำว่าอะไร จึงเลือกที่จะไม่แปลคำนี้ อย่างไรก็ตามก็สังเกตเห็นได้ว่าใจความของประโยคนั้นไม่ได้เปลี่ยนไป ผู้ฟังยังคงเข้าใจความหมาย แต่ถ้าหากล่ามไม่มั่นใจใจคำศัพท์และยังพะวง อาจจะทำให้แปลผิดจนใจความบิดเบือนไป ทำให้ต้องละข้อความมากขึ้นกว่าเดิม โดยในการทดลองนี้ไม่นับว่ามีการละข้อความเกิดขึ้น แต่ถือได้ว่าเป็นเทคนิคหนึ่งของผู้เข้าร่วมการทดลองเลือกใช้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดข้อผิดพลาดที่มากขึ้น

เมื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า จะทำเช่นไรหากตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญอุปสรรคในการทำล่าม คล้ายคลึงกับสถานการณ์นี้อีกครั้ง ผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นว่าการละข้อความจะเป็นวิธีที่เลือกนำมาใช้ในการ

แก้ปัญหาเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน หรือไม่ อย่างไร โดยผู้เข้าร่วมการทดลอง 2 ใน 5 กล่าวว่า หากตกอยู่ภายใต้สถานการณ์คับขันเช่นนี้ ก็ขอเลือกที่จะใช้วิธีการเพิ่มความมากกว่าการลดข้อความ เพราะการลดข้อความ หมายถึงในบางช่วงที่ผู้พูดพูดอยู่นั้น ผู้เข้าร่วมการทดลองจะมีช่วงการหยุดนานและข้อความที่เปลือยออกมาอาจไม่ปะติดปะต่อกัน แต่การเพิ่มความนั้นจะทำให้ผู้ฟังได้ประโยชน์มากกว่า และจะใช้วิธีการแปลแบบไม่ตามติดผู้พูด มีช่องว่างในการแปลตามสมควร โดยไม่หยุดพูดนานจนเกินไปจะใช้วิธีสรุปความแทน ขณะที่หนึ่งในผู้เข้าร่วมการทดลองจะใช้วิธีการจับใจความ ให้ได้อย่างน้อย 25% และใช้เทคนิคอนุมานจากบริบทในการแปล ทั้งนี้ ในการอนุมานเพื่อแปลนั้น จะไม่มีการเพิ่มใจความใหม่ที่นอกเหนือจากที่ผู้พูดได้กล่าวมาแล้ว แต่จะทำความเข้าใจ และอ้างอิงจากข้อความก่อนหน้านี้นของผู้พูด นอกจากนี้ยังเลือกใช้วิธีเลือกประเภทหมวดหมู่คำศัพท์ หรือการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้างกว่า (superset) แทนการชี้เฉพาะ เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ฟังไม่เข้าใจ ฟังไม่ทันและไม่รู้จะแปลว่าอะไร

2. การเพิ่มความ

การประมวลผลจากการถอดเทปของผู้เข้าร่วมการทดลองซึ่งต้นฉบับมีใจความทั้งสิ้น 78 ใจความ พบว่าการเพิ่มความเมื่อเทียบกับต้นฉบับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เข้าร่วมการทดลอง	จำนวนใจความที่เพิ่ม	อัตราร้อยละ
ล่ามคนที่ 1	0	0
ล่ามคนที่ 2	3	3.8
ล่ามคนที่ 3	2	2.5
ล่ามคนที่ 4	0	0
ล่ามคนที่ 5	2	2.5

การเพิ่มความนับเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นน้อยมากเมื่อเทียบกับการลดข้อความที่ผู้เข้าร่วมการทดลองทำการทดลองไว้ โดยการเพิ่มความมีเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.8 ของต้นฉบับเท่านั้นเมื่อเทียบกับใจความและเมื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า จะทำเช่นไรหากตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญอุปสรรคในการทำล่ามคล้ายคลึงกับสถานการณ์นี้อีกครั้ง ผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นว่าการเพิ่มความจะเป็นวิธีที่เลือกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน หรือไม่ อย่างไร โดยผู้เข้าร่วมการทดลอง 2 ใน 5 อธิบายว่า จะเลือกใช้วิธีการเพิ่มความ โดยหากจับใจความจากผู้พูดได้ 50% ก็เพิ่มความอีก 50% เพื่อให้จบประโยค โดยเห็นว่าผู้ฟังจะได้ประโยชน์มากกว่าการไม่พูดอะไรเลย หรือการพูดที่ไม่ปะติดปะต่อ ถึงแม้ว่าข้อความที่ได้รับนั้นจะไม่ตรงกับที่ผู้พูดพูด 100% ก็ตาม และจากอัตราเฉลี่ยของการเพิ่มความที่เกิดขึ้นมีอัตราต่ำมาก โดยทั้งหมดไม่ได้เกิดการเพิ่มความขึ้นในรูปแบบของประโยค แต่เกิดขึ้นในรูปแบบของการอธิบายเพิ่มเติม ตัวอย่างเช่น

ผู้พูด: *My personal work can be found at Afraraymond.com, which is my name. It's a not-for-profit blog that I run.*

ผู้แปล: *คุณสามารถเข้าไปอ่านเรื่องนี้เพิ่มเติมได้ที่ Afraraymond.com ซึ่งเป็นชื่อของผม มันเป็น Blog ของผมและไม่ต้องการผลกำไร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดขึ้น*

จากตัวอย่าง ผู้เข้าร่วมการทดลองได้เพิ่มข้อความว่า “เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดขึ้น” ซึ่งผู้พูดไม่ได้พูด แต่หนึ่งในผู้เข้าร่วมการทดลองได้แปล โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า การเพิ่มข้อความนี้เพื่อไม่ให้ประโยคสั้นจนเกินไป และยังเป็น การขยายความที่คิดว่าทำให้ผู้ฟังเข้าใจมากยิ่งขึ้นว่า คำว่า “งาน” หรือ “เรื่องนี้” ที่ผู้พูดต้องการสื่อ นั้นเกี่ยวกับอะไร ทั้งนี้ใจความที่เพิ่มเข้ามานั้นก็มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของผู้พูด ไม่ได้สร้างใจความที่บิดเบือนข้อความของผู้พูดแต่อย่างใด

หนึ่งในผู้เข้าร่วมการทดลองแสดงความเห็นว่าตนจะเลือกใช้การเพิ่มข้อความบวกกับการคาดการณ์สิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อด้วย จะเป็นการเพิ่มข้อความโดยใส่ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อที่อย่างน้อยผู้ฟังจะได้รับทราบภาพรวมที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ โดยไม่ถึงกับหลุดประเด็นของผู้พูดไป ขณะที่อีก 2 ใน 5 ของผู้เข้าร่วมการทดลองแสดงความเห็นว่า จะไม่มีการเพิ่มข้อมูลใหม่ออกเหนือจากที่ผู้พูดพูดมาแล้ว กล่าวคือ จะไม่แต่งเรื่องขึ้น แต่จะเอาข้อมูลเก่าที่ผู้พูดพูดมาแล้วมาปะติดปะต่อเรื่องราวให้สอดคล้องกับใจความในช่วงนั้นๆ ที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการทดลองเล็งเห็นว่า การเพิ่มข้อความนั้น มีความเสี่ยงสูงในระดับหนึ่ง ที่ความหมายจะผิดเพี้ยนไป

3. การแทนที่ความ

การประมวลผลจากการถอดเทปของผู้เข้าร่วมการทดลองซึ่งต้นฉบับมีใจความทั้งสิ้น 78 ใจความ พบว่ามีการแทนที่ความ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เข้าร่วมการทดลอง	จำนวนใจความที่มีการแทนที่ความ	อัตราร้อยละ
กลุ่มคนที่ 1	15	19.2
กลุ่มคนที่ 2	16	20.5
กลุ่มคนที่ 3	23	29.4
กลุ่มคนที่ 4	22	28.2
กลุ่มคนที่ 5	19	24.3

การแทนที่ความของผู้เข้าร่วมการทดลองเกิดขึ้นในอัตราร้อยละ 24.3 ของใจความต้นฉบับ โดยการแทนที่ความที่เกิดขึ้นในการทดลองล้วนเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ความหมายบิดเบือนไปและเมื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า จะทำเช่นไรหากตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญอุปสรรคในการทำล้ามคล้ายคลึงกับสถานการณ์นี้อีกครั้ง ผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นร่วมว่า การแทนที่คำเป็นข้อผิดพลาดที่มีความรุนแรงมากกว่าเมื่อเทียบกับการละข้อความ หรือ การเพิ่มข้อความ เพราะเป็นการสื่อความหมายที่ผิดไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงจึงจะพยายามหลีกเลี่ยงให้มากที่สุด ดังตัวอย่างที่ปรากฏในการทดลอง เช่น

ผู้พูด: Some of the largest projects in the country were being constructed through government-to-government arrangements with some of the leading countries in the world, the United States and Britain and France and so on.

ผู้แปล: ประเทศที่เป็นประเทศผู้นำของโลกอย่างอังกฤษหรือฝรั่งเศสในสมัยก่อน ก็มีเงินไหลเข้ามาเยอะมากเลย เป็นหลักล้านบาทดอลลาร์

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อ และสิ่งที่ผู้เข้าร่วมการทดลองแปลนั้น เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง โดยจากการสัมภาษณ์พบว่าเกิดจากความเร็วของผู้พูดทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองไม่สามารถจับใจความได้ จึงสร้างใจความใหม่ขึ้นมาแทนโดยยังอ้างถึงชื่อประเทศที่มีการกล่าวถึงในข้อความของผู้พูดด้วย

อภิปรายผลการศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทดลองของผู้เข้าร่วมการทดลองผ่านคำบันทึกเทปพบว่า เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน ต้องเผชิญอุปสรรคในการทำล่านั้น ข้อผิดพลาดที่ปรากฏขึ้นอย่างเห็นเด่นชัด คือ การละข้อความที่ผู้เข้าร่วมการทดลองฟังไม่ถนัด ไม่มั่นใจ และไม่เข้าใจ ขณะที่การเพิ่มข้อความ เป็นความผิดพลาดที่เกิดขึ้นน้อย และไม่เด่นชัด เมื่อเปรียบเทียบกับ การละข้อความ แต่จากการสัมภาษณ์สามารถ ประมวลผลได้ว่า ผู้เข้าร่วมการทดลองมองข้อผิดพลาดอย่างการละข้อความและการเพิ่มข้อความ เป็นเครื่องมือหรือ เทคนิคที่ใช้ในการรับมือเมื่อเผชิญกับสถานการณ์คับขันในการทำล่านั้น กล่าวคือเป็นวิธีการที่ยอมรับได้ โดยผู้เข้าร่วม การทดลอง 4 คน มีความเห็นว่าการเพิ่มข้อความ เป็นเทคนิคที่จะเลือกนำมาใช้มากกว่าเพื่อที่ผู้ฟังจะได้รับฟังการ ถ่ายทอดข้อมูลอย่างต่อเนื่อง รับรู้ได้ถึงภาพรวมที่ผู้พูดต้องการสื่อซึ่งตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริงตามผลการทดลองที่ เกิดขึ้นว่า การเพิ่มข้อความนั้นมีส่วนในการนำมาใช้น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การละข้อความ ขณะที่การแทนที่ ความเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองได้ยินคำสำคัญ (Key word) และพยายามแปลถึงแม้ว่าจะฟัง ข้อความก่อนหน้าไม่ทันหรือไม่เข้าใจ ทำให้เกิดการสร้างข้อความใหม่ที่บิดเบือนจากเดิมและมีหลายข้อความในการ ทดลองที่ผู้เข้าร่วมการทดลองแปลไม่จบประโยค ผู้เข้าร่วมการทดลองจึงมีความเห็นร่วมกันว่าเป็นผิดพลาดที่ควร หลีกเลี่ยง และควรเลือกใช้การเพิ่มเติมข้อความโดยอ้างอิงจากเนื้อหาก่อนหน้า หรือเลือกที่จะละข้อความนั้นโดยมุ่ง ความสนใจไปที่ข้อความใหม่มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในอดีตของบาร์ริก (Barik) กับงานชิ้นนี้พบว่า อัตรา เฉลี่ยของการละข้อความจากงานของบาร์ริก (Barik) น้อยกว่างานชิ้นนี้เห็นได้ชัด ความแตกต่างนี้มาจากหลาย ปัจจัยด้วยกัน อาทิ คู่ภาษาที่ใช้ เพราะงานของบาร์ริก (Barik) ใช้คู่ภาษาอังกฤษ-ภาษาฝรั่งเศสในการแปล นับว่าเป็น ภาษาที่มีความใกล้เคียงอย่างมากเมื่อเทียบกับคู่ภาษาที่ใช้ในงานศึกษาชิ้นนี้ คือคู่ภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย เป็นต้น

นอกจากนั้นพบว่า ในคลิปวิดีโอส่วนที่มีชื่อเฉพาะ อาทิ ชื่อประเทศ สถานที่ เป็นต้น และตัวเลขนั้น ผู้เข้าร่วมการทดลองจะสามารถพูดถึงชื่อเฉพาะ และตัวเลขได้อย่างไม่ตกหล่น โดยผู้เข้าร่วมการทดลองมีแนวโน้มจะ ใช้ชื่อเฉพาะและตัวเลขเป็นคำหลัก ในการปะติดปะต่อเรื่องราว เนื่องจากผู้เข้าร่วมการทดลองคิดว่าชื่อเฉพาะมี ความสำคัญต่อเนื้อหาและตัวเลขเป็นข้อมูลที่ยาก เพราะผู้เข้าร่วมการทดลองไม่สามารถใช้เทคนิคการเพิ่ม หรือละ ข้อความได้เวลาเดียวกัน จึงมีความตั้งใจจดชื่อหรือตัวเลขที่ถูกต้องตามที่ผู้พูดกล่าว อาทิ ปีคริสตศักราช ระยะเวลา หรือ อัตราส่วน เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าขนาดของกระบวนการรับรู้ของมนุษย์มีขีดจำกัด ใน การทำล่านั้น เราต้องใช้สติ สมาธิอย่างมาก และเราจะทำให้ตนเองมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด เพื่อที่จะสมาธิจดจ่อ กับส่วนที่ยาก (Seguinot, 1989:75 อ้างถึงใน Shlesinger, 2003:2) จึงทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองเลือกให้สำคัญกับ ตัวเลขและชื่อเฉพาะ จึงนำไปสู่การละข้อความดังผลการทดลอง

นอกเหนือจากอุปสรรคหลักๆ จากคลิปวิดีโอที่ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการทดลองแล้วยังสังเกตพบความเหนียวล้าในน้ำเสียงของผู้เข้าร่วมการทดลอง 3 ใน 5 คนเมื่อต้องเผชิญกับผู้พูดที่มีทั้งความเร็ว และสำเนียงอยู่ในเกณฑ์ยาก โดยน้ำเสียงเหนียวล้า นั้น น่าจะตีความได้ว่าทั้งเป็นการถอดใจในการตามติดผู้พูด หรือเหนียวล้าจากการตามติดผู้พูด หรืออาจหมายถึงจุดอิ่มตัวทั้งในกระบวนการรับข้อมูลและในกระบวนการแปลก็ว่าได้ โดยความเหนียวล้านี้ส่งผลให้เกิดการละข้อความ หรือเรียกอีกนัยหนึ่งการเลือกแปลข้อความที่ผู้เข้าร่วมการทดลองคิดว่าเป็นใจความสำคัญ มากกว่าการแปลโดยครบถ้วนนั่นเอง

การเพิ่มข้อความนั้น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าเกิดในอัตราส่วนที่น้อยมาก ถึงแม้ว่าผู้เข้าร่วมการทดลองมีความเห็นร่วมกันว่า ข้อผิดพลาดเช่นการเพิ่มข้อความนั้น เป็นเทคนิคที่เหมาะสมในการนำมาใช้เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ล้ามั้งข้อความจากผู้พูดไม่ทัน แต่ยังคงทำให้การแปลนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยการเพิ่มข้อความที่ปรากฏในการทดลองเป็นการแปลเพิ่มเติมโดยในรูปแบบของการอธิบายเพิ่มเติม และการแปลข้อความเดิมโดยเปลี่ยนคำใหม่ แต่ยังคงความหมายเดิม เช่น การแปลว่า “ความจริงแล้ว” “อันที่จริง” ติดกันนอกจากนั้นธรรมชาติของภาษาไทยยังมีช่องทางให้ล้ามั้งคำบางประเภท เพื่อให้สามารถแปลได้อย่างราบรื่น อาทิ คำสร้อย และคำเชื่อมระหว่างประโยค หรือคำที่เพิ่มขึ้นมา แต่คำเหล่านี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความหมายของเนื้อหาในส่วนนั้นๆ เช่น การแปลคำว่า “Calculate” ของผู้เข้าร่วมการทดลองว่า “คิดคำนวณ” จะได้เห็นว่าเป็นลักษณะการเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นแต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ในทางกลับกันน่าจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเหนื่อย หรือเป็นภาษาพูดที่คุ้นเคยกว่าด้วย

สำหรับการแทนที่ความ ไม่ว่าจะเป็นการแทนที่ด้วยคำเดี่ยว วลี หรือประโยค เมื่อเปรียบเทียบกับต้นฉบับอยู่ในอัตราที่น้อยกว่าการละข้อความซึ่งน่าจะเป็นผลจากความเร็วของผู้พูดในคลิปวิดีโอ ทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองเลือกที่จะละข้อความแล้วรอเริ่มใจความใหม่ที่ฟังทัน นอกจากนี้ความเร็วของผู้พูดทำให้ล้ามั้งไม่เข้าใจ จึงมีความเสี่ยงที่จะสร้างข้อความใหม่ขึ้น อีกประเด็นหนึ่งที่มีผลต่อการทดลอง คือ ความรู้พื้นฐานทั้งในด้านภาษา และความรู้เฉพาะด้าน ในกรณีการศึกษาครั้งนี้ คลิปวิดีโอเป็นเรื่องเกี่ยวกับคอร์ปชั่น ซึ่งคำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์เชิงสังคม และไม่มีคำศัพท์เทคนิค นอกเสียจากชื่อเฉพาะเท่านั้น จากการสัมภาษณ์และประมวลผลเรื่องความรู้ภูมิหลังของผู้เข้าร่วมการทดลอง พบว่า ความรู้พื้นฐานด้านภาษามีผลมาก โดย 3 ใน 5 ของผู้เข้าร่วมการทดลองแสดงความมั่นใจว่า หากได้ยินคำศัพท์แล้วจะสามารถแปลได้ นอกจากนั้นยังมีส่วนช่วยให้เข้าใจภาษาพูดในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการของผู้พูดได้อีกด้วย อีก 1 ใน 5 ของผู้เข้าร่วมการทดลองความเห็น ว่า ความรู้พื้นฐานทางภาษาช่วยให้สามารถเดาคำศัพท์ได้ หากฟังผู้พูดไม่ทัน ขณะที่ อีก 1 ใน 5 ของผู้เข้าร่วมการทดลองซึ่งมีความรู้พื้นฐานหลังเชี่ยวชาญ ด้านตัวเลข การเงิน ได้แสดงความเห็นว่า เมื่อได้ยินผู้พูดพูดเกี่ยวกับการเงิน ถึงแม้จะฟังไม่ทันครบ 100% แต่ความรู้พื้นฐานหลังก็ช่วยให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหานั้นได้โดยง่าย

สรุป

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้นับเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ โดยทำให้ทราบถึงประเภทของข้อผิดพลาดที่เกิดจากภายใต้สภาวะการล่ามทำแบบพูดพร้อมของนักเรียนล่าม ทำให้ได้มาซึ่งข้อวิเคราะห์ของปัญหา และทำให้ทราบถึงวิธีที่จะสามารถลดการเกิดข้อผิดพลาดภายใต้สภาวะการล่ามพร้อมของนักเรียนล่ามได้ และผู้ศึกษาคาดหวังว่า ผลการศึกษาในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อล่ามมือใหม่ ในการหาจุดบกพร่องของตัวเองในการทำล่ามในแต่ละครั้ง และเล็งเห็นต่อประโยชน์ของการเตรียมความพร้อมและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำล่ามได้ โดยการฝึกฝนและการเตรียมความพร้อมทั้งด้านข้อมูลในการทำล่าม ความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับล่ามมือใหม่ เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำล่าม

จากการประมวลผลการศึกษา ข้อผิดพลาดที่เกิดของผู้เข้าร่วมการทดลองเป็นเทคนิคที่ล่ามเลือกใช้ ผ่านการตัดสินใจอย่างฉับพลันเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ล่ามฟังไม่ทัน ฟังไม่เข้าใจ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความพยายามที่จะสื่อสารถึงผู้ฟังให้ได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ข้อผิดพลาดหรือเทคนิคที่เกิดขึ้น ไม่ควรจะปล่อยให้เกิดขึ้นโดยขาดความระมัดระวัง ไม่ใช่ว่าจะเป็นเครื่องมือที่นำมาใช้เมื่อไหร่ก็ได้ แต่ต้องหาวิธีป้องกันให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ วิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยในการพัฒนาทักษะการล่าม และเป็นแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดคือ การเตรียมความพร้อม ความพร้อมในเนื้อหา ฝึกฝนกับคลิปวิดีโอที่มีผู้พูดที่หลากหลาย ทั้งสำเนียง รูปแบบการพูด เรื่องเฉพาะด้านต่างๆ ที่มีคำศัพท์ในแวดวงที่ต่างกันไป นอกจากนี้การฝึกควบคุมสติจะช่วยได้อย่างมาก อาทิ จากที่กล่าวมาข้างต้นว่า ในผลการทดลองปรากฏว่าการละข้อความเกิดขึ้นในอัตราส่วนที่มากกว่าเมื่อเทียบกับการเพิ่มข้อความ แต่จากการสัมภาษณ์ปรากฏว่าการเพิ่มข้อความ เป็นเทคนิคที่ล่ามต้องการเลือกใช้มากกว่าเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน หมายความว่า ผู้เข้าร่วมการทดลองขาดการครองสติ ที่จะสามารถเลือกวิธีการรับมือภายใต้สถานการณ์ที่ล่ามฟังไม่ทัน ฟังไม่เข้าใจ ตามที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมได้ ดังนั้นนอกจากจะฝึกฝนด้านภาษา ความรู้ทั่วไปอย่างสม่ำเสมอแล้ว การฝึกตนให้มีสมาธิ โดยการทำสมาธิในการทำล่ามก็เป็นวิธีหนึ่งจะช่วยสร้างสมาธิได้เช่นกัน ดังที่กล่าวมาแล้วนี้ล้วนเป็นแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อลดการเกิดข้อผิดพลาดนี้ได้ในการทำล่ามได้ ทั้งนี้การทำล่ามอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องใช้เวลาสั่งสมประสบการณ์ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ซึ่งขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคล หากแต่เรามองเห็นข้อผิดพลาดของตนเองที่เกิดขึ้น และยอมรับได้แล้วนั้น ก็จะช่วยให้นักเรียนล่ามพัฒนาตนเอง เพื่อลดการเกิดข้อผิดพลาดในการทำล่ามได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่บางประการ ประการแรกคือ ชุดภาษาที่ใช้เป็นคู่ของภาษาไทยและอังกฤษเท่านั้นโดยแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเนื่องจากผู้เข้าร่วมการทดลองสามารถล่ามได้เฉพาะคู่ภาษาไทยและอังกฤษเท่านั้น หากมีคู่ภาษาที่หลากหลายมากขึ้น น่าจะนำไปใช้ในการพิจารณาเพิ่มเติมถึงหลักไวยากรณ์ที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อข้อผิดพลาดที่ศึกษาอย่างไรบ้าง และสาเหตุที่เลือกให้เป็นการแปลออกเป็นภาษาไทยเนื่องจากผู้เข้าร่วมการทดลองมีภาษาไทยเป็นภาษาที่ 1 ซึ่งหมายความว่าในฐานะนักเรียนล่ามจะต้องเป็นผู้ใช้ภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถสื่อสารอย่างเป็นทางการได้ เพื่อจะช่วยลดการเป็นตัวแปรที่จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดอื่นๆนอกเหนือจากที่ต้องการจะศึกษาได้ประการที่สองคือ เป็นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดโดยมุ่งประเด็นไปที่ การละข้อความ (Omission) การเพิ่มข้อความ (Addition) และ การแทนที่คำ (Substitution) เท่านั้น เนื่องจากผู้

ศึกษาเห็นว่า เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งขณะที่ฝึกทำล่ามและเป็นข้อผิดพลาดที่ส่งผลต่อข้อความที่เราสื่อถึงผู้ฟัง ดังนั้นหากผู้เข้าร่วมการทดลองสามารถลดข้อผิดพลาดดังกล่าวให้น้อยลงได้แล้ว จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น แต่หากมีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเพิ่มมากขึ้น เช่น การเลือกใช้คำศัพท์ในการแปลที่เหมาะสม การเลือกใช้ระดับภาษาในการแปล หรือการเรียงลำดับข้อความในการถ่ายทอดของล่ามที่ต่างจากผู้พูดมีผลต่อใจความที่แท้จริงที่ผู้พูดต้องการสื่อหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งคาดว่าจะมีการนำเสนอแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญอุปสรรคที่หลากหลายได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในอนาคตน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมในแง่ของใจความโดยรวมของผู้พูดเปรียบเทียบกับ การแปลที่มีข้อผิดพลาดของผู้เข้าร่วมการทดลอง โดยให้ผู้ฟังเป็นผู้ประเมินว่าสามารถเข้าใจใจความโดยรวมของผู้พูดหรือไม่ และประการสุดท้ายคือ ผู้เข้าร่วมการทดลองเป็นนักเรียนล่ามชั้นปีที่ 2 ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น เนื่องจากเวลาที่จำกัด ทำให้ผู้ศึกษาสามารถทำการทดลองกับผู้เข้าร่วมการทดลองได้เพียงกลุ่มเดียวซึ่งส่งผลแนวความคิดและแนวทางปฏิบัติที่มีขาดความหลากหลาย ในอนาคตหากมีกลุ่มทดลองที่มาจากหลากหลายทั้งในด้านความรู้ภูมิหลัง ช่วงอายุ คาดว่าจะมีแนวทางปฏิบัติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และล่ามมือใหม่สามารถเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนไปใช้ได้

รายการอ้างอิง

- Altman, Janet. (1994). *Error Analysis in the teaching of simultaneous interpretation: A Pilot study*, Cited in Lambert, Sylvie and Barbara Moser-Mercer. (1997). *Bridging the Gap: Empirical research in simultaneous interpretation*. Amsterdam /Philadelphia: John Benjamins
- Bakti, Maria. (2009). *Speech Disfluencies in Simultaneous Interpretation*, [Online] Retrieved April 22, 2015. from <https://www.arts.kuleuven.be/cetra/papers/files/bakti.pdf>
- Barik, Henri. (1971). *A Description of Various Types of Omissions, Additions and Errors of Translation Encountered in Simultaneous Interpretation*, [Online] Retrieved April 20, 2015. from <http://www.erudit.org/revue/meta/1971/v16/n4/001972ar.pdf>
- Celce-Murcia, Marianne. (1973). "Meringer's corpus revisited". In *Speech Errors as Linguistic Evidence*, Cited in Bakti, Maria. (2009). *Speech Disfluencies in Simultaneous Interpretation*, [Online] Retrieved April 22, 2015. from <https://www.arts.kuleuven.be/cetra/papers/files/bakti.pdf>
- Corder, S.P. (1981). *Error Analysis and Interlanguage*. Oxford. Oxford University Press.
- Falbo, Caterina. (2003). *Error Analysis: A Research tool*, Cited in Shlesinger, Miriam. (2003). *Effect of Directionality on Errors in Simultaneous Translation, An Introspective Study*, [Online] Retrieved April 17, 2015. from http://translation.biu.ac.il/files/translation/shared/gnt_mrym_smyrnryvn.pdf

Gerver, D. (1969). *The effects of source language presentation rate on the performance of simultaneous conference interpreter*, Cited in Pochhacker, Franz. (2004). *Introducing Interpreting Study*. [Online] Retrieved June 1, 2015. from

http://samples.sainsburysebooks.co.uk/9781134492145_sample_513799.pdf

Gile, Daniel. (1995). *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator*, Cited in Shlesinger, Miriam. (2003). *Effect of Directionality on Errors in Simultaneous Translation, An Introspective Study*, [Online] Retrieved April 17, 2015. from

http://translation.biu.ac.il/files/translation/shared/gnt_mrym_smyrnryvn.pdf

Halliday, M.A.K. & Hasan, Ruqaiya 1976. *Cohesion in English*. London: Longman, Cited in Niska, Helge. (1999). *Text Linguistic Models for the Study of Simultaneous Interpreting* [Online] Retrieved May 27, 2015). from <http://www.someya-net.com/01-Tsuyaku/Reading/TextLinguisticModels.pdf>

Hung, Eva. (2002). *Teaching Translation and Interpreting 4*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins

Setton, Robin. (1999) *Simultaneous Interpretation: A Cognitive and Pragmatic Analysis*, Cited in Korpala, Pawel.(2012). *Omission in simultaneous interpreting as a deliberate act*, [Online] Retrieved April 20, 2015. from http://isg.urv.es/publicity/isg/publications/trp_4_2012/8-Korpala.pdf

Seguinot, Candace. (1989). *The translation process: An experiment study*, Cited in Shlesinger, Miriam. (2003). *Effect of Directionality on Errors in Simultaneous Translation, An Introspective Study*, [Online] Retrieved April 17, 2015. from

http://translation.biu.ac.il/files/translation/shared/gnt_mrym_smyrnryvn.pdf